

A Fővárosi Ítéletábra a Koruhely Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Koruhely Péter ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Dr. Pink Marianna Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Pink Marianna ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2015. március 11. napján kelt 69.P.21.949/2014/11. számú ítélete ellen a felperes részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és azt állapítja meg, hogy az I. és II. rendű alperes az ... -i „...” című műsorában, valamint a ... internetes oldalon közzé tett azon valótlán tényállításával, miszerint „felperes neve személy szerint is, a 3.000 milliárdos nyugdíjvagyron lenyúlása után 500 milliárd forintért MOL részvényeket vásárol” megsértették a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kötelezi az I. és II. rendű alperest a jogsértés abbahagyására, és az alpereseket a további jogsértéstől eltiltja.

Kötelezi az I. és II. rendű alperest, hogy tizenöt napon belül az ... televíziós csatorna ... című műsorában és a ... honlapon, a saját költségén jelentesse meg az ítélet jogsértést megállapító rendelkezését.

Feljogosítja a felperest, hogy ennek elmaradása esetén maga kérje a megjelentetést az alperesek költségére.

Egyetemlegesen kötelezi az I. és II. rendű alperest, hogy fizessenek meg a felperesnek tizenöt napon belül 500.000 (Ötszázezer) forintot, és annak ... napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy tizenöt napon belül fizessenek meg a felperesnek 45.000 (Negyvenötezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget.

Ezt meghaladóan a felperes és a II. rendű alperes az első- és másodfokú perköltségeiket maguk viselik.

Kötelezi a felperest, hogy 70.000 (Hetvenezer) forint, az I. rendű alperest, hogy 35.000 (Harmincötezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

A fennmaradó 35.000 (Harmincötezer) forint kereseti és fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

## I n d o k o l á s

Keresetében a felperes annak megállapítását kérte, hogy az I. rendű alperes, mint a II. rendű alperes szóvivője a ... napján az ... által sugárzott ... „...” című műsorban tett kijelentéseivel, valamint az ... napján sugárzott „...” című műsorának a ... internetes oldalán közzétett anyagában szereplő tényállásaival a jóhírnevét megsértette. Kérte az alperesek kötelezését a jogsértés abbahagyására, eltiltásukat a további jogsértéstől, valamint kötelezésüket arra, hogy saját költségükön a jogsértő nyilatkozatokkal azonos módon és helyeken kellő nyilvánosság mellett, fizetett hirdetés formájában adjanak elégtételt, ennek elmaradása esetén kérte feljogosítását ennek megtételére. Kérte továbbá az alperesek marasztalását 1.000.000 forint és annak a ... napjától járó késedelmi kamatai megfizetésében nem vagyoni kártérítés címén.

Az I., II. rendű alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a II. rendű alperes az ... napján sugárzott „...” című műsorában és ezen műsornak a ... internetes oldalon közzétett anyagában tett alábbi tényállításával: „Azért, mert például ők, a felperes neve személy szerint is a 3000 milliárdos nyugdíjvagyon lenyúlása után 500 milliárd forintért MOL részvényeket vásárol...” megsértette a felperes jóhírnevét. A II. rendű alperes köteles a jogsértést abbahagyni és attól tartózkodni, valamint 15 napon belül az ... által üzemeltetett ... televíziós csatorna „...” című műsorában, valamint a ... internetes oldalon saját költségén közzétenni jelen ítélet jogsértést megállapító rendelkezését. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. A felperest kötelezte az I. rendű alperes javára 63.500 forint, a II. rendű alperesnek 21.167 forint perköltség megfizetésére 15 napos határidővel. Kötelezte a felperest a Magyar Államnak külön felhívásra 50.000 forint illeték megfizetésére, míg megállapította, hogy további 10.000 forint illetéket a Magyar Állam visel.

Az I. rendű alperes azon nyilatkozatából kiindulva, mely szerint a II. rendű alperes szóvivőjeként a szóvivői tevékenységét a munkaviszonyhoz hasonló ingyenes, társadalmi megbízatás keretében látja el, a Ptk. 348. § (1) bekezdése alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperesek között fennálló jogviszony a jogszabály kiterjesztő rendelkezése szerint olyan munkavégzésre irányuló jogviszony, melynek során az I. rendű alperes károkozásáért a II. rendű alperes munkáltatóként felel. Ezen álláspontját támasztotta alá azzal, hogy a II. rendű alperes, mint politikai párt csak szóvivője útján képes a nyilvánosság felé közvetíteni nyilatkozatát. A párt szóvivője a pártszervezetnek tulajdonítható megnyilvánulásokat, megnyilatkozásokat, tényállításokat, véleménynyilvánításokat közvetíti a nagy nyilvánosság felé. Ezért az I. rendű alperessel szembeni keresetet elutasította.

A Ptk. 78. § (1)-(2) bekezdésének megjelölése mellett megállapította, hogy az ... „...” című műsorból és az ... honlapon is közzétett azonos tartalmú műsorból a felperes által idézett két sérelmezett nyilatkozat közül az első közlés olyan véleménynyilvánítás, amely bár indokolatlanul emeli ki a felperes nevét a ...-es képviselők köréből, és személyét nem tünteti fel előnyösen, azonban a felperes jóhírnévhez fűződő jogának sérelmét nem eredményezheti.

A második, „A felperes neve személy szerint is” szövegrészben a felperes személyének konkrét megjelölése azonban olyan tényállítás, amely a felperest félreérthetetlenül összefüggésbe hozta a

háromezer milliárdos nyugdíjvagyon „lenyúlásával” és az ötszáz milliárd forintért történő MOL részvény vásárlással. A nyugdíjvagyon „lenyúlása”, azaz ellopása tekintetében értékelte az I. rendű alperes büntetőjogi felelősségét megállapító büntető bírósági határozatot azzal, hogy bár büntetőjogi szempontból az I. rendű alperes felelősségre vonása történt meg, a polgári jogi felelősség azonban a II. rendű alperest terheli.

Az alperesek nem bizonyították a felperes gazdagodását a nyugdíjvagyon államosításával összefüggésben, ennek alátámasztására az I. rendű alperes által benyújtott gazdasági adatok és okfejtések alkalmatlanok voltak. Ezért a Ptk. 78. §-a és a 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértést megállapította. A kereseti kérelemnek megfelelően a Ptk. 84. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerint alkalmazta a kért objektív jogkövetkezményeket.

A „Nem magának vette, csak nem tudjuk, hogy hol van, és nem tudjuk, hogy mennyit ér, és nem tudjuk, hogy egyébként minek csinálták ezt, mert a benzin nem lett ettől olcsóbb.” közlést olyan véleménynek tekintette, amelyet a közszereplő felperes tűrni köteles.

A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján előterjesztett nem vagyoni kártérítés iránti igényt a felperes személyes előadására, az általa csatolt bizonyítéokra figyelemmel nem találta alaposnak. Kétséget kizáróan csak azt látta megállapíthatónak, hogy a felperes által kézhez vett egyetlen levél tartalmaz konkrét hivatkozást arra, hogy az I. rendű alperes a televízióban nyilatkozatot tett. A további levelek tartalma nem állt összefüggésben az ... műsorával, vagy az internetes tartalommal, így az okozati összefüggés hiánya a kárigény elutasítását eredményezte, figyelemmel a Ptk. 339. § (1) bekezdésének szabályára.

Értékelte továbbá a felperes azon előadását, miszerint két alkalommal bevásárlás során atrocitás érte. A felperes azonban nem számolt be arról, hogy az őt sértegető személy kizárólag az I. rendű alperes nyilatkozata, az ...-ben elhangzottak okán adott hangot negatív véleményének. A felperesről kialakult negatív értékítélet összefügghet az általa betöltött tisztségekkel, közszereplői tevékenységeivel, korábbi nyilatkozataival is, melyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a politikai közvéleményt formálják. Így adott esetben, mint közszereplőt érhetne kritika, kaphatott kellemetlen hangvételő kérdéseket, bírálatokat, melyeket közszereplőként köteles eltűrni.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az első fokú ítélet megváltoztatását, az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetének teljes egészében helyt adó döntés meghozatalát, és a jogsértés megállapítása mellett az I. rendű alperes kötelezését kérte 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és annak a kifizetéséig járó törvényes mértékű kamatai, valamint a perköltség megfizetésére. Másodlagosan a II. rendű alperes kötelezést kérte 1.000.000 forint összegű nem vagyoni kártérítés, annak a kifizetéséig járó törvényes kamatai, valamint a perköltség megfizetésére.

Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor bizonyítás nélkül, a munkaviszonyhoz hasonló ingyenes társadalmi megbízatásnak minősítette a szóvivői tevékenységét. Az elsőfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság gyakorlatával ellentétesen állapította meg azt, hogy a jogsértésért az I. rendű alperes nem felelős, holott az I. rendű alperes nem sajtótájékoztatót, és nem a jogi személy álláspontját megfogalmazva nyújtott tájékoztatást, tett nyilatkozatot.

A nem vagyoni kártérítési igénye körében fenntartotta, hogy az I. rendű alperes által közöltek egyértelműen negatívan befolyásolták személyének megítélését. Köztudomású tény, hogy ha közismert politikusról egy kereskedelmi tévé nagy nézettségű műsorában jóhírnevet sértő, valótlan közlés hangzik el, az az adott személyről kialakított véleményt negatívan befolyásolja. Személyének bűncselekmény elkövetésével való összefüggésbe hozatala hátrányosan érinti megítélését, köztudomású tényként elfogadható, hogy egy politikus bűncselekmény elkövetésével történő, nagy nyilvánosság előtti megvádolása aláássa a belé vetett bizalmat. A jogsértés jellegére, elkövetési

módjára figyelemmel külön bizonyítás nélkül megállapítható, hogy az nem vagyoni kárpótlásra alapot adó módon hátrányt okozott. Mindemellett a csatolt levelekkel igazolta a személyébe vetett bizalom gyengülését.

Az I., II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú határozat helybenhagyását indítványozta.

A felperes fellebbezése részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírálata során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást helytállónak találta. Lényegében osztotta a II. rendű alperes vonatkozásában kifejtett jogi álláspontját is, ugyanakkor nem értett egyet az I. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelem elbírálása során kifejtett jogi indoklásával.

Nem vitásan a II. rendű alperes pártszervezet szóvivőjeként tette meg a perben kifogásolt nyilatkozatát az I. rendű alperes, mégpedig a ... szóvivője részéről elhangzott felperesi nyilatkozatokkal összefüggésben.

A Fővárosi Ítéltábla gyakorlata következetes annak jogi megítélésében, hogy ha a jogi személy szóvivője - különösen abban az esetben, ha megbízatását ingyenes formában, társadalmi tevékenység keretében látja el - a jogi személy tevékenységi körében eljárva nyilatkozatával más személy személyhez fűződő jogát megsérti, a jogsértés objektív jogkövetkezményeiért a jogi személlyel együtt felelősséggel tartozik. Ennek oka - mindamelllett, hogy a jogi személy kizárólag a szóvivője útján tud a nyilvánosság felé megnyilvánulni - az, hogy a szóvivőnek nem lehet arra vonatkozó felhatalmazása, hogy a jogi személy nevében jogsértő közléseket tegyen. Abban az esetben, ha ezt mégis megteszi, az állapítható meg, hogy túllépett a jogi személytől kapott megbízatásán és már nem a jogi személy nevében nyilatkozik. Miután felhatalmazása a jogsértő közlések megtételére nem terjedhet ki, a jogsértőnek bizonyult közlésekért saját személyében is felelősséggel tartozik.

Az első fokon eljáró bíróság helytállónan rögzítette határozatának tényállási részében azt, hogy az I. rendű alperes büntetőjogi felelőssége rágalmozás vétségében megállapításra került annak következtében, hogy a tárgybeli műsor riportjában a felperesre vonatkozóan a becsület csorbítására alkalmas tényt állított, mégpedig a sikkasztás és a költségvetési csalás tényállását megvalósító magatartást tulajdonított a felperesnek. Ezen magatartásáért személyesen az I. rendű alperest terheli a felelősség, figyelemmel arra, hogy nincs olyan szabályozás, melynek alapján az állapítható meg, hogy a szóvivő, a képviselő, vagy az alkalmazott által elkövetett bűncselekmény, illetőleg személyiségi jogsértés a jogi személy tevékenységének tudható be, ezen kívül nem képezheti a pártszervezet hivatalos álláspontját a bűncselekménnyel történő minden alapot nélkülöző megvádolás.

A nyilvánosság tájékoztatásával foglalkozó I. rendű alperes a közvélemény tájékoztatásáért fokozott felelősséggel tartozik. Mindemellett a szóvivő jogellenes megnyilvánulásáért a mögötte álló jogi személy is felelősséggel tartozik (BH 2004.180. jogeset, EBH 2010.2126. jogeset), olyan kizáró szabály hiányában, amely egy adott magatartás következtében ne adna lehetőséget többek felelősségének a megállapítására a jogsértés objektív jogkövetkezményekért.

Ezért a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja szerint mindkét alperessel szemben alapos a jóhírnév megsértésének megállapítása iránt előterjesztett felperesi kereseti kérelem, figyelemmel a Ptk. 78. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseire is. A jogsértés megállapítása mellett a régi Ptk. 84. § (1) bekezdés b) és c) pontja értelmében mindkét alperessel szemben indokolt volt a további objektív jogkövetkezmények alkalmazása is. A fentiekből következően az elégtételadásra vonatkozó

rendelkezést is mindkét alperessel szemben szükséges volt alkalmazni. Az elégtételadás módjának meghatározása körében a másodfokú bíróság figyelembe vette azt, hogy a felperes nem csatolt a perben arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy az általa kért elégtétel adási mód körében az ... kötelezettséget vállalt a műsorában történő közzétételre, ezért a rendelkezés végrehajthatóságának érdekében a másodfokú bíróság felhatalmazta a felperest, hogy az I., II. rendű alperes teljesítésének hiányában maga kérje alperesi költségre a megjelentetést.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a Ptk. 84. § e) pontjára alapított nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló kérelem elutasításának indokait sem. Kétségtelen, hogy a felperest mint politikai tevékenységet folytató közszereplőt fokozott tűrési kötelezettség terheli a vele szemben megfogalmazott bírálat tekintetében, amely azonban már nem terjedhet ki arra, ha személyét bűncselekmény elkövetésével vádolják. A felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét a másodfokú bíróság alaposnak találta, miután köztudomású tényként állapítható meg, hogy a jogsértő közlés a felperes hátrányos megítélését eredményezte. Figyelemmel volt ugyanakkor az összecszerűség mérlegeléssel történő meghatározása során a másodfokú bíróság arra, hogy csak a perbeli, jogsértőnek bizonyult nyilatkozattal okozati összefüggésbe hozható hátrányok értékelhetők. A felperes a jogvitában állampolgári levelekkel támasztotta alá a személyét ért hátrányos következményeket. A Fővárosi Ítéletábrla a Ptk. 339. § (1) bekezdésének, a 355. § (4) bekezdésének szabályaira figyelemmel 500.000 forintot tartott indokoltnak és egyben elegendőnek a felperest ért, az alperesi jogsértő magatartással okozati összefüggésbe hozhatóan bekövetkezett hátrányok kompenzálására, melynek megfizetésére a fenti indokok alapján az I., II. rendű alperes egyetemlegesen köteles.

A kamatfizetési kötelezettség a Ptk. 301. § (1) bekezdésének és a 360. § (1) bekezdésének rendelkezésein alapul.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatására a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint került sor.

A perköltségviselés tárgyában a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott. Az Itv.39. § (1) bekezdése alapján számított, 1.000.000 forint pertárgyérték után az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja szerinti hat százalék összegű, azaz 60.000 forint kereseti illetéket, valamint az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti nyolc százalék mértékű, azaz 80.000 forint mértékű fellebbezési illetéket a tárgyi illetékfeljegyzési jogos perben az állam előlegezte. A fele részben pernyertes felperes így összesen 70.000 forint kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére köteles, míg az alperesek terhére eső 70.000 forint összegű együttes illetékrész felét, azaz 35.000 forintot az I. rendű alperes köteles megfizetni. A személyes illetékmentes II. rendű alperes az eljárási illeték megfizetésére nem kötelezhető, az a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján a Magyar Állam terhén marad. Az eljárási illeték megfizetésére kötelező rendelkezés a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

A 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése, 4/A. §-a alapján számított együttes első-, és másodfokú perköltség megfizetésére az I. rendű alperes köteles, míg az ezt meghaladó első-, és másodfokú perköltségeit a felperes és a II. rendű alperes maga viseli, tekintettel arra, hogy a II. rendű alperessel szemben a felperes mindkét fokú eljárásban fele részben tekinthető pernyertesnek.

Budapest, 2016. január 19.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.  
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő